

Dosarul nr. 1ra-374/2020

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte:	Iurie Diaconu
Judecători:	Liliana Catan, Ion Guzun, Iurie Bejenaru Victor Burduh

judecând, în ședință fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe:

Voicovschi Sergiu Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar din s. XXXXXXXXX, r.
XXXXXXXX, domiciliat în mun. XXXXXXXX,
com. XXXXXXX, str. XXXXXX xx/x, ap. xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.02.2017 – 26.12.2018;

Instanța de apel: 18.01.2019 - 20.06.2019;

Instanța de recurs: 28.10.2019 – 21.01.2020.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 26 decembrie 2018, Voicovschi Sergiu a fost achitat de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, pe motivul lipsei în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii incriminate.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Voicovschi Sergiu este învinuit de faptul că la 14 octombrie 2016, aproximativ la ora 14.50, deplasându-se la volanul automobilului de marcă „Ford Escort” cu numărul de înmatriculare xxx xxx, pe traseul R-20 Rezina-Orhei-Călărași, km 20 +/- 400m, în apropierea sat. Otac r-nul Rezina, neținând cont de faptul că „conducătorul trebuie

să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră”, „în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului” și „în funcție de viteza de deplasare, conducătorul de vehicul trebuie să lase liber un spațiu (distanță) față de vehiculul precedent care, în caz de frânare bruscă a acestuia, i-ar permite să oprească evitând coliziunea”, încălcând astfel prevederile pct. 45 alin. (1), (2) și pct. 49 al Regulamentului circulației rutiere al RM, în rezultat la ce, a comis tamponare cu un transport hipo-mobil care preselecta direcția de deplasare spre stânga, condus de către cet. Deleu Serghei, în care se afla și cet. Duca Serafim. Ca urmare a accidentului în traficul rutier creat, Duca Serafim a primit conform raportului de expertiză medico-legală nr. 264/D din 09.12.2016 vătămări corporale grave sub formă de fractură liniară a osului temporal stâng și a osului occipital, traumatism cranio-cerebral manifestat prin contuzie cerebrală, fractură pertohanterică a femurului stâng.

Fapta inculpatului a fost calificată de acuzatorul de stat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) din Codul penal.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul în Procuratura r-nului Rezina, Ion Bernaz, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Voicicovschi Sergiu să fie recunoscut vinovat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 1 an, în temeiul art. 90 Cod penal.

În motivarea apelului a invocat că:

- vinovăția inculpatului este demonstrată pe deplin prin probele administrate în ședința de judecată, inclusiv declarațiile părții vătămate Duca Serafim; declarațiile martorului Deleu Serghei; raportul de expertiză medico-legală nr. 264/D din 09.12.2016; procesul verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 14.10.2016 și recipisele din 18.11.2016 și 20.11.2016, prin care partea vătămată Duca Serafim a confirmat primirea sumei de 13.000 lei de la Voicicovschi Sergiu și martorul Deleu Serghei, a confirmat că a primit bani de la Voicicovschi Sergiu, procurându-și alt cal.

- urma să fie dată o apreciere critică declarațiilor inculpatului și ale martorului Ceban Pavel, precum că până la accident, căruța se deplasa în totalitate pe acostament și nu pe banda de circulație a drumului, motiv pentru care aceasta nu a fost apreciată de către Voicicovschi Sergiu ca obstacol, or, acostamentul nu are așa

o lățime mare pentru a încăpea toată căruța, fiindcă, pe partea dreaptă a carosabilului, pe acostament era parapetul, fapt reflectat în procesul-verbal de cercetare la fața locului și foto-tabelul din care rezultă că căruța se deplasa și pe o parte din carosabil, dar oricum se deplasa pe drum public cu prioritate care are două benzi de circulație, câte una în fiecare sens, fiind delimitate benzile prin linia lată, continuă, care nu permite depășirea și care era sub acțiunea indicatorului rutier de avertizare 1.7.3. – intersecție cu drum fără prioritate, iar conform prevederilor pct. 26.1. din Regulament – indicatoarele de avertizare atenționează participanții la trafic asupra existenței unui pericol pe drum, indicându-le și natura acestuia, iar deplasarea pe acest sector de drum necesită luarea măsurilor corespunzătoare situației rutiere.

- fiind în zona de acțiune a indicatorului rutier 1.7.3., conducătorul auto Voicovschi Sergiu urma să se asigure, să manifeste prudență și să reducă viteza chiar până la oprire, fiindcă pe banda lui de deplasare circula un vehicul cu tracțiune animală, a cărui viteză de deplasare este mică, iar el urma să prevadă că acesta ar putea/dori să facă manevra la stânga, cum s-a și întâmplat, iar situația respectivă nu-i permitea depășirea, din care motiv el trebuia să frâneze chiar până la oprire pentru a evita accidentul rutier.

- faptul că căruțașul Deleu Serghei se afla în stare de ebrietate alcoolică și a mai admis și încălcarea prevederilor pct. 110.4, lit. b) din Regulament, potrivit cărui conducătorului de vehicul cu tracțiune animală îi este interzis să schimbe direcția de mers fără a semnaliza cu brațul și a se asigura că din față sau din spate nu circulă vehicule cărora le poate pune în pericol siguranța deplasării, urmai a fi apreciate de instanța de judecată ca circumstanțe care ar atenua vina conducătorului auto Voicovschi Sergiu și nicidecum ca circumstanțe ce ar exclude vina lui în producerea accidentului rutier, cu plasarea în exclusivitate a responsabilității în producerea accidentului rutier pe umerii căruțașului Deleu Serghei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2019, a fost respins apelul declarat, ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat în privința nevinovăției inculpatului Voicovschi Sergiu, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Nici una dintre probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședința instanței de fond și apel nu confirmă existența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii incriminate lui.

Astfel, instanța de apel, în urma analizei și aprecierii declarațiilor părții vătămate, martorilor și ale inculpatului, dar și cumulul de probe scrise, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei,

concludenții și utilității lor, le-a apreciat ca fiind corespunzătoare adevărului, care indică la circumstanțele accidentului rutier, însă, din acestea ne se atestă că acțiunile comise de inculpatul Voicicovschi Sergiu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

În continuare, instanța de apel a relevat că acuzarea nu a prezentat probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar dovedi în sarcina inculpatului ca parte a laturii subiective a infracțiunii incriminate imprudență, și implicit - nici vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, or acuzatorul de stat s-a limitat în a expune aceleași probe și circumstanțe care au fost soluționate corespunzător de instanța de fond.

A reținut instanța de apel că atât inculpatul Voicicovschi Sergiu, conducător al automobilului cât și căruțașul Deleu Serghei, în egală măsură aveau calitatea de conducător la trafic.

Iar potrivit schiței accidentului, pe sectorul de drum unde s-a produs accidentul, carosabilul este constituit din două benzi de circulație, delimitate cu marcaj continuu, întrerupt nemijlocit în zona intersecției, *fiecare bandă având lățimea de 3,62 m. iar distanța de la linia de marcaj continuu din dreapta benzii de deplasare a automobilului condus de inculpat până la bara de protecție, incluzând acostamentul era de cca 3m.*

În continuare, instanța de apel a reținut că potrivit depozițiilor căruțașului, martorul Deleu Serghei, *acesta până la momentul efectuării manevrei de virare la stânga, s-a deplasat pe acostament, pe partea dreaptă.* Atât din declarațiile sale cât și din a tuturor celorlalte persoane audiate în proces, Deleu Serghei, înainte de a efectua manevra de virare la stânga, *nu a semnalizat cu brațul sau în alt mod, exteriorizând-și intenția de a efectua manevra respectivă.* De fapt, acest lucru reiese și din declarațiile martorului Ceban Pavel, care este o persoană neutră, declarațiile sale instanța apreciindu-le drept unele obiective. Astfel, *inculpatul, aflându-se la conducerea automobilului, nu a avut cum să prevadă faptul că Deleu Serghei, căruțașul, v-a efectua manevra de intersectare a benzii sale de circulație și prin urmare - să se asigure din timp.*

În acest context, instanța de apel a stabilit că în temeiul prevederilor pct.4 din Regulament, *inculpatul avea dreptul să creadă și să conteze pe faptul că și căruțașul va respecta cerințele Regulamentului, or ultimul la fel avea calitatea de participant la traficul rutier, în sarcina acestuia fiind impuse respectarea obligațiilor expuse în Regulamentul circulației rutiere.*

Astfel, instanța de apel a reținut că Voicicovschi Sergiu nu avea obligația de a considera căruța condusă de Deleu Serghei ca fiind un obstacol care, eventual l-ar fi pus în fața obligației prevăzute de pct.45 din Regulament potrivit căruia în

cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Cu referire la pct. 49 din Regulamentul circulației rutiere, din care rezultă că în funcție de viteza de deplasare, conducătorul de vehicul trebuie să lase liber un spațiu (distanță) față de vehiculul precedent care, în caz de frânare bruscă a acestuia, i-ar permite să oprească evitând coliziunea, instanța de apel a statuat că în speță *nu au fost identificate careva circumstanțe din care s-ar stabili indubitabil că Voicicovschi Sergiu a încălcat această prevedere, or din declarațiile tuturor persoanelor audiate și cercetate în ședința instanței de fond, cât și în ședința instanței de apel s-a stabilit indubitabil că căruța nu se deplasa pe banda de circulație în fața automobilului condus de inculpat ci pe acostament, de unde, fără să se asigure și să semnalizeze, a efectuat manevra bruscă de virare, intrând în câmpul de acțiune a automobilului condus de inculpat.*

Respectiv, instanța de apel a reținut că argumentele procurorului în partea invocării că inculpatul ar fi încălcat Regulamentul circulației rutiere nu și-au găsit confirmare în procesul de judecată.

Totodată, instanța de apel a notat că față de inculpat nu era valabilă nici măcar obligația prevăzută de pct. 46 lit. a), b), c), din Regulament potrivit căruia conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă copii, persoane de vârstă înaintată, precum și persoane cu semne evidente de dizabilitate, microbuze și autobuze în staționare, semnalizate prin semnul distinctiv 5 (anexa nr. 6) sau vehicule de rută oprite în stații.

Instanța de apel a apreciat declarațiile martorului Deleu Serghei că, mașina inculpatului a tamponat căruța condusă de el în roata din stânga din spate, lăsând de înțeles că el fie era antrenat lângă axa drumului spre virare, fie deja finalizează manevra de virare ca fiind declarative și ne probate, menționând că din declarațiile inculpatului cât și ale martorului Ceban Pavel, dar și însăși partea vătămată se confirmă faptul că lovitura a avut loc în roata din față a căruței și în cal, mijlocul loviturii fiind între cal și căruță, iar potrivit schiței accidentului rutier se atestă că după accident, automobilul condus de inculpatul Voicicovschi Sergiu a rămas poziționat pe banda sa de circulație, paralel axei drumului, lângă aceasta.

Astfel, raportând circumstanțele constatate în prezenta cauză de către prima instanță la prevederile legii penale și celei procesual penale, instanța de apel a conchis că de către procuror nu au fost prezentate probe plauzibile, utile, suficiente, pertinente și concludente, ce ar demonstra cu certitudine vinovăția inculpatului

Voicovschi Sergiu, motiv pentru care se impune concluzia că acțiunile lui Voicovschi Sergiu nu denotă săvârșirea infracțiunii incriminate fapt care atrage necesitatea achitării sale deoarece nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute în art. 264 alin.(3) lit. a) Cod penal al Republicii Moldova, atât sub aspect de latură obiectivă, dar și sub aspect de latură subiectivă

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Cătălin Scutelnic, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că:

- instanța de apel urma să se expună asupra fiecărei probe aduse în susținerea învinuirii și puse la baza deciziei de achitare, fapt care nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor indicate în apel și nu a luat măsurile necesare pentru cercetarea și aprecierea probelor la justa lor valoare;

- soluția de achitare a inculpatului a fost generată de o interpretare eronată atât a celor relatate de persoanele audiate în instanțe, cât și a normelor dreptului material;

- în urma audierii declarațiilor părții vătămate Serafim Duca, martorului Deleu Serghei, cercetării procesul verbal de cercetare a locului accidentului rutier, schiței și foto-tabelului, instanțele urmau să dea o apreciere critică declarațiilor inculpatului cât și ale martorului apărării Pavel Ceban, precum că căruța se deplasa, până la accident, în totalitate, pe acostament și nu pe banda de circulație a drumului, motiv pentru care, aceasta nu a fost apreciată ca obstacol, sau participant la traficul rutier;

- potrivit celor stabilite la fața locului, acostamentul nu putea avea o așa mare lățime ca să încapă toată căruța, fiindcă, pe partea dreaptă a carosabilului, pe acostament este parapetul, fapt reflectat în procesul – verbal de cercetare la fața locului, în foto-tabelul, de unde ar rezulta că căruța se deplasa și pe o parte din carosabil, dar oricum se deplasa pe drum public cu prioritate;

- porțiunea respectivă de drum cu prioritate, unde a avut loc accidentul rutier, are două benzi de circulație, câte una în fiecare sens, fiind delimitate benzile prin linia lată, continuă, ceea ce nu permite depășirea. La fel, această porțiune de drum era sub acțiunea indicatorului rutier de avertizare 1.7.3. (intersecție cu drum fără prioritate) și fiind în zona de acțiune a indicatorului rutier **1.7.3** conducătorul auto Voicovschi Sergiu u urma să se asigure, fiindcă a fost avertizat, prin ce a manifestat imprudență și trebuia să reducă viteza chiar până la oprire fiindcă pe banda lui de deplasare circula un vehicul cu tracțiune animală, a cărui viteză de deplasare este mică, iar el urma să prevadă că acesta ar putea / dori să facă manevra la stânga, cum

s-a și întâmplat, iar situația rutieră respectivă nu-i permitea depășirea, din care motiv el trebuia să frâneze chiar până la oprire pentru a evita accidentul rutier;

- instanțele au invocat că până la momentul efectuării virării căruța se deplasa pe acostament pe partea dreaptă și brusc a efectuat manevra de virare, însă instanța de fond și de apel nu au ținut cont că impactul a avut loc la mijlocul carosabilului, care conform schiței accidentului se află la circa **6,57** m. de la acostament, prin urmare, pentru a parcurge această distanță, căruța avea nevoie de o perioadă anumită de timp, iar în situația în care inculpatul se deplasa în spatele căruței, care se prezintă de asemenea ca unitate de transport și participant la trafic, anume inculpatul avea acea obligație impusă de lege de a: reduce viteza pentru a menține distanța față de transportul care se deplasa în față; a ține cont de faptul că în intersecții este interzisă depășirea, mai mult ca atât că prin schița accidentului rutier se dovedește că la fața locului este prezentă linia continuă ce nu permite ieșirea pe banda opusă;

- însuși inculpatul Voicovschi Sergiu, a declarat că *"nici nu s-a gândit că căruța poate vira la stânga"*, ceea ce dovedește că inculpatul ca subiect și participant la trafic nu a manifestat acea dexteritate în conducere și nu a prevăzut acea situație rutieră în baza căreia ar fi evitat accidentul;

- urmau a fi reținute și declarațiile părții vătămate Duca Serafim în care a indicat că *„căruțașul a început manevra spre stânga asigurându-se că din față nu vine nici un mijloc de transport"* cât și declarațiile martorului Deleu Serghei care a indicat că *„el s-a asigurat și din față și spate nu venea nici un mijloc de transport și a început a preselesta direcția de mers spre stânga"*, însă instanțele nu au motivat în baza căror raționamente au apreciat critic declarațiile acestora;

- circumstanțele stabilite în ședința de judecată, precum că Deleu Serghei se afla în stare de ebrietate alcoolică și a mai admis încălcarea prevederilor art. 110.4. lit. b) din Regulament, urmau a fi apreciate ca circumstanțe ce ar atenua vina conducătorului auto Voicovschi Sergiu și nu ca circumstanțe ce ar exclude vina lui în producerea accidentului rutier, plasând în exclusivitate responsabilitatea în producerea accidentului pe umerii căruțașului Deleu Serghei;

- recurentul mai menționează că în instanța de apel a atras atenția și la personalitatea inculpatului Voicovschi Sergiu, care potrivit cazierului contravențional se caracterizează ca fiind un conducător nedisciplinat și predispus spre comiterea încălcărilor Regulamentului circulației Rutiere, dintre care – 3 pentru depășirea limitei de viteză și 1 – pentru nerespectarea indicatorului de prioritate, însă instanța de apel a repetat eroarea admisă și de prima instanță, menținând soluția de achitare fără a da o apreciere corectă și justă cumulului de probe cercetate în prezenta cauză.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Victor Panțâru, în numele inculpatului a depus referință privitor la opinia asupra recursului declarat, menționând că pledează pentru respingerea recursurilor declarate ca fiind vădit neîntemeiate.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală. În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În acest sens, relevante cauzei sunt și liniile directorii trasate de Curtea Europeană privind aplicabilitatea art. 6 din Convenție, care garantează dreptul fiecărei persoane la un proces echitabil, unde s-a specificat că orice instanță este obligată să-și motiveze hotărârea adoptată, or, aceasta face parte din setul de garanții stabilite de CtEDO pentru existența unui proces echitabil. De altfel, potrivit jurisprudenței Curții, în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a statuat că o hotărâre

motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal. (*Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85*).

Din cererea de recurs declarată, se constată că criticele recurentului, în esență, se referă la faptul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, prin aceasta fiind încălcată obligația instanței de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul de garanții subsecvente procesului echitabil.

Verificând și analizând decizia instanței de apel, raportat la criticele recurentului, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la adoptarea soluției de respingere, ca nefondat, a apelului declarat de procuror, cu menținerea sentinței de achitare, nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii.

Așadar, Colegiul penal lărgit consideră că criticele invocate de titularul cererii de recurs sunt întemeiate și în contextul ce urmează va puncta raționamentele care au stat la baza acestei soluții.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, chiar dacă dispozițiile art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impun instanțelor naționale să-și motiveze deciziile (*a se vedea în acest sens cauza Boldea vs. România*), această obligație nu presupune existența unor răspunsuri detaliate la fiecare problemă ridicată, fiind suficient să fie examinate în mod real problemele esențiale care au fost supuse spre judecată instanței, iar în considerentele hotărârii trebuie să se regăsească argumentele care au stat la baza pronunțării acesteia.

Curtea Europeană a consemnat în repetate rânduri că, la judecarea cauzei de către instanța de apel și la adoptarea deciziei, aceasta nu se poate limita la preluarea totală sau parțială a motivării formulate de instanța de fond, ci trebuie să analizeze din nou cauza, în fapt și în drept, și să răspundă argumentat la criticile și mijloacele de apărare invocate de părți, or, doar astfel se demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul examinării acestei cauze penale.

Cu toate acestea, verificând decizia recurată, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu a analizat punctual criticile invocate de procuror, ci s-a limitat doar la expunerea unor fraze generale preluate din sentință privind nevinovăția lui Voicicovschi Sergiu de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, în acest sens menționând că: „*având în vedere faptul, că de către procuror nu au fost prezentate probe plauzibile, utile, suficiente, pertinente și concludente, ce ar demonstra cu certitudine vinovăția inculpatului Voicicovschi Sergiu, se impune concluzia că acțiunile lui Voicicovschi Sergiu nu denotă*

săvârșirea infracțiunii incriminate, fapt care atrage necesitatea achitării sale deoarece nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute în art. 264 alin.(3) lit. a) Cod penal al Republicii Moldova, atât sub aspect de latură obiectivă, dar și sub aspect de latură subiectivă”

Față de cele ce preced, Colegiul penal lărgit reiterează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat și vizavi de problemele ce le ridică aceștia. Prin alte cuvinte, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, în decizia adoptată trebuia să expună concluzia generală pe marginea apelului, precum și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea criticilor invocate de procuror prin formularea unui răspuns la fiecare argument al apelantului, analizând probele și indicând expres care sunt motivele respingerii unora și aprecierii critice a altora.

Instanța de recurs apreciază ca fiind nejustificată constatarea instanței de apel întru menținerea soluției de achitare a instanței de fond, precum că căruțașul Deleu Serghei era în stare de ebrietate și că nu ar fi semnalizat cu brațul sau în alt mod intenția de a vira la stânga și că acesta se deplasa în totalitate pe acostament și vehiculul cu tracțiune animală nu constituia un obstacol pentru conducătorul automobilului, or, concluziile respective instanța de apel și le-a format fără a da apreciere din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității tuturor probelor prezentate de acuzare, inclusiv procesului verbal de cercetare la fața locului și foto-tabelului, schiței accidentului rutier cât și declarațiilor inculpatului *că înaintea sa era căruța și a întretăiat banda de circulație, însă el nici nu s-a gândit că aceasta poate vira la stânga.*

Conform art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective, iar în conformitate cu art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Având la bază raționamentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel la examinarea cauzei nu a cercetat probele prezentate de către partea acuzării sub toate aspectele, nu le-a verificat și analizat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al

coroborării acestora și nu și-a motivat soluția adoptată, de asemenea instanța de apel nu a făcut o analiză minuțioasă a chestiunilor de fapt criticate de acuzare și astfel nu a soluționat fondul apelului declarat.

Mai mult, în contextul dat, Colegiul penal lărgit mai specifică că, pentru corectitudinea judecării prezentei cauze este important de a analiza minuțios toate probele acumulate în dosar, întrucât aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, iar justa apreciere contribuie la elucidarea adevărului și la echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces, or în decizia instanței de apel lipsește cu desăvârșire analiza și aprecierea probelor, iar motivarea instanței de apel că „...analizând și apreciind declarațiile părții vătămate și ale martorului Deleu Serghei, dar și sistemul de acte și documente invocate de procuror în vederea susținerii învinuirii, [...] le apreciază ca fiind corespunzătoare adevărului, care indică la circumstanțele accidentului rutier, însă, din aceste probe ne se atestă că acțiunile comise de inculpatul Voicicovschi Sergiu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal al Republicii Moldova.”, este una generală și superficială.

În atare circumstanțe, se relevă că au fost încălcate prevederile art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală, care stipulează expres că, partea descriptivă a hotărârii de achitare trebuie să cuprindă: 1) indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată; 2) descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării.

În consecință, procedându-se în asemenea mod, instanța de apel a admis încălcarea art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene, potrivit căruia - „... orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, (...) a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa”. În particular, instanța de apel nu a respins argumentat toate alegațiile procurorului invocate în cererea de apel și nu a formulat o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile care au importanță decisivă în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Instanța de apel urma să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate lui Muntean Artur în baza art. 206 alin.(1) Cod penal, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării acestora și să-și argumenteze corespunzător concluziile trasate pe marginea alegațiilor expuse de părți.

Prin urmare, Colegiul lărgit statuează că, decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru rejudecare în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate și examinate în instanța de fond, să le dea o apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Voicicovschi Sergiu Xxxxx* și dispune rejudecarea cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 18 februarie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Iurie Bejenaru

Victor Burduh